

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

Tanulási eredmény alapú gondolkodás alkalmazása a pedagógiai munkában

Olvasólecke 10. Tanár szakos hallgatóknak

Fejlesztette: T. Molnár Gizella (SZTE JGYPK)

2019. május

Szegedi Tudományegyetem
Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13.
www.u-szeged.hu
www.szechenyi2020.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

Az olvasólecke feldolgozásával elérhető tanulási eredmények:

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
Ismeri a validáció fogalmát, tisztában van a közoktatásban az érintett csoportok jellemzőivel és a validáció jogi szabályozásának lényegével.	Bemutatja a validációban érintett csoportok lehetséges problémáit (külföldi tanulmányokat folytatók, alternatív iskolákban tanulók, közoktatásból lemorzsolódók, akik visszalépnek a felnőttoktatásba)	Elfogadó attitűd jellemzi a különböző tanulmányi utak sokféleségével kapcsolatban. Kritikusan szemléli a validációs szabályozás hiányosságait.	Önállóan, a pedagógus meghatározó szerepének tudatában tanulmányozza a validáció jellemzőit és jogi szabályozását

Az olvasólecke feldolgozásához szükséges idő: kb. 60 perc

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

Validáció a közoktatásban

A validáció fogalma

„A validáció az a folyamat, amely során egy arra feljogosított testület megerősíti, hogy az egyén elsajátította a vonatkozó sztenderd alapján mért tanulási eredményt. A validáció négy szakaszból áll: (1) az egyén vonatkozó tapasztalatainak meghatározása párbeszéd során, (2) dokumentáció az egyéni tapasztalat megjelenítése érdekében, (3) e tapasztalatok formális felmérése, (4) tanúsításhoz (pl. részleges vagy teljes képesítés) vezető elismerés.” (Az Európa Tanács ajánlásának melléklete 2012)¹

A validációhoz szorosan kapcsolódik a tanulási eredmények fogalma, amely azokat a tudás-, készség- és kompetenciaterületeket jelenti, amelyeket az egyén a tanulási folyamat során sajátított el, és amelyeket szükség esetén demonstrálni képes egy elismerési eljárásban.

A képesítési keretrendszerek fejlesztéséhez ezért nemzetközi szinten kapcsolódik a validációs folyamatok kutatása és fejlesztése. A validáció a tanulási eredmények elismerését és beszámítását jelenti, függetlenül a tanulási folyamat helyétől és módjától. A tanulási eredmény alapú szemlélet és a validáció tehát szoros összefüggést mutat, hiszen a tanulási eredményt akkor is értékeli, ha nem iskolai tanulási folyamat eredményeként birtokolja azt a tanuló.

Miért fontos az előzetes tudás elismerése, akár nemzetközi szinten is?

Próbáljon tájékozódni! Az előzetes tudás elismerésére milyen törekvések indultak el nemzetközi szinten az utóbbi évtizedben? Gyűjtsön információkat az Internetről! Használja kiindulópontként a következő weblapot!

¹ Imre Anna (2013): Validáció és közoktatás

https://www.oktatas.hu/koznevelas/projektek/tamop318_minosegfejl/projekthirek/validacio_es_kozoktatás

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

<https://tka.hu/nemzetkozi/6628/az-elozetesen-szerzett-tudas-elismerese>

Jegyezze fel a tapasztalatait! Ön találkozott-e már olyan helyzettel, amikor az előzetes tudás elismerésére volt szükség? Ha igen, vesse össze a tapasztalatait az anyaggyűjtése eredményeivel!

Mikor van szükség a validációra a közoktatásban?

Gondolja végig, és írja össze, hogy a közoktatásban mikor lehet szükség a validációra? Milyen helyzetekben kell egy tanuló előzetes tudását elismerni?

Előzetes tudás elismerése a közoktatásban

--

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

Olvassa el a következő tanulmányt! Einhorn Ágnes: A tanulási eredmények elismerése a közoktatásban

www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/tamop318/Einhorn_tanulmany_arculatos_vegleges_sb.pdf

Az olvasottak alapján válaszoljon a következő kérdésekre, és jegyezze fel magának a válaszokat!

- Lehet-e a validációs rendszer fejlesztésének és rendszerbe állításának szemléletformáló következménye?
- Milyen tanulói célcsoportok esetében merülhet fel a validáció lehetősége a közoktatásban?
- Hogyan járnak el az oktatási intézmények ezekben a helyzetekben? A tanulmányban bemutatott kutatás mit derített fel erről?
- Átjárható-e a magyar iskolarendszer? Merülnek-e fel akadályok a tanulók előtt iskolaváltáskor?
- Milyen tipikus helyzeteket mutat be a tanulmány, s ezeket hogyan kezelik az iskolák?
- Milyen képet mutat a felnőttoktatás gyakorlata a közoktatásban?

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

Összefoglalva:

A *közoktatási végzettség* megszerzését lehetővé tevő validáció elsősorban a korai iskolaelhagyók végzettségének pótlását segíti, a validációnak nem tipikus terepe a közoktatás, annál is inkább, mert a törvényi garancia ellenére nem könnyű az iskolák közötti átjárhatóság megvalósítása.

A *tanulási utak támogatásával* kapcsolatos validáció inkább a tanulók pályaválasztási döntését segítheti, vagy a képzési programokba való belépést.

A *nemzetközi környezet* jelentős figyelmet fordít a validáció szempontjából az alacsony iskolázottságú, vagy korai iskolaelhagyó társadalmi csoportok csökkentésére és a foglalkoztatás kérdéseire. Ehhez szükséges kapcsolódnia a magyar oktatáspolitikának is, hiszen ez kötelezettsége is, ami a korai iskolaelhagyók arányának csökkentését illeti. Ez a foglalkoztatás szempontjából is fontos, hiszen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását a legnehezebb megoldani, itt a legmagasabb a munkanélküliség. Sajnos ezen a téren Magyarország a korábbinál is jobban leszakadt az utóbbi években az európai átlagtól, amiből következik, hogy az uniós vállalását, kötelezettségét nem tudta teljesíteni.

A validációnak a felnőttképzésben és a szakképzésben lehetne nagyobb jelentősége, ha erre megfelelő figyelmet fordítanának.

Összességében azonban nagy hiányossága a magyarországi oktatáspolitikának, hogy az előzetes tudás értékelése nem alkot egységes rendszert, nincs országosan szabályozott eljárás. Valójában jogszabály által előírt, de részleteiben nem szabályozott, intézményi szintű gyakorlatról beszélhetünk.

Jogszabályok

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

A jogszabályok felől a legfontosabb a köznevelési törvény (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről) szabályozza a közoktatási rendszer vonatkozásában validációhoz kötődő legfontosabb kérdést: az iskolarendszer átjárhatóságát: más iskolába vagy iskolatípusba akár tanév közben is átléphet a tanuló. Ennek feltételeit a NAT is biztosítja, amelynek alapján megtörténhet az előzetes tudás elismerése. A fogadó iskolának el kell fogadnia az adott évfolyamok elvégzéséről kiállított bizonyítványt, mert mindenütt a NAT alapján folyik az oktatás. Sajátos a helyzet a nyelvi kompetenciák esetében.

További jogszabályi lehetőség, amikor a tudás elismerése szükséges, a magántanulói státusz, vagy több évfolyam rövidebb idő alatt történő elvégzése, amire szintén lehetőség van. Az iskolarendszerű felnőttoktatás is lehetőséget ad a formálistól eltérő tanulási formára, mert a felnőttoktatásban az iskolai oktatás egyéni felkészülésre is épülhet, s csak vizsgát kell tenni, elismertetni a birtokolt tanulási eredményeket (osztályozóvizsga).

A *külföldön szerzett képesítések* elismerését külön törvény szabályozza, s itt nagy szerepe van a validációnak.

Magyarországon az előzetes tudás elismerésével az Oktatási Hivatal részeként működő **Magyar Ekvivalencia és Információs Központ (MEIK)** foglalkozik.

***Tekintse át a MEIK feladatait, illetve a közoktatáshoz közvetlenül kapcsolódó eljárásokat!
Az információkat itt találja:***

www.oktatas.hu/kepesitesek_elismertetese/meik/feladatkorok_altalanos_ismertetok

www.oktatas.hu/kepesitesek_elismertetese/kulfoldon_szerzett_oklevelek/altalanos_iskolai_bizonyitvany

www.oktatas.hu/kepesitesek_elismertetese/kulfoldon_szerzett_oklevelek/kozepiskolai_bizonyitvany

www.oktatas.hu/kepesitesek_elismertetese/hatosagi_bizonyitvany/magyar_oklevelrol_bizonyitvanyrol

További információkat szerezhet az alábbi szakirodalomból.

Irodalom:

- Einhorn Ágnes (2013): A tanulási eredmények elismerése a közoktatásban
www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/tamop318/Einhorn_tanulmany_arcuالتos_vegleges_sb.pdf
- Imre Anna (2013): *Validáció és közoktatás*. Az Oktatási Hivatal honlapján:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/projektek/tamop318_minosegfejl/projekthirek/validacio_es_kozoktatatas

*AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely a Szegedi Tudományegyetemen*

- Tót Éva (2009): A validáció fogalmának értelmezési lehetőségei, rokon fogalmak a hazai és nemzetközi gyakorlatban, a validáció lehetséges kutatási irányai
http://ofi.hu/sites/default/files/ofipast/2010/09/tot_eva_a_validaciorol.pdf

